

Epistolari La correspondència entre J.V. Foix i Albert Manent perfila la seva capacitat creadora i ofereix una crònica de la vida literària de l'època

Relació filial

JORDI AMAT

En ple franquisme i amb només vint anys, Albert Manent ja havia publicat dos poemaris que, en la catàcumba de la resistència cultural, foren rebuts com la millor prova de la regeneració de la gran tradició lírica en llengua catalana. A diferència del Riba venerat per tots, Manent no era un classicista. Rimava com un Carner incendiat per la flamarada simbolista que a Joan Ferraté li recordava la intensitat de Rimbaud. El segon d'aquests poemaris *-La nostra nit* (1951) - l'encapçalava un pròleg de J.V. Foix. El jove l'havia conegut a través del seu pare Marià Manent i, com que li encantava fer tertúlia, aviat es va fer un habitual de la casa del poeta de Sarrià. "Qui, després d'aquest llibre et negarà la confiança?", va escriure Foix. A Manent li va concedir tota. Escriptor de culte i dipositar secret d'uns mons desapareguts -l'avantguarda, el projecte de radicalització nacionalista de la primera Acció Catalana, l'experimentació amb un llenguatge poètic empeltat als medievals-, intueixo que Foix devia trobar en Manent una mena de fill espiritual amb qui dipositar l'esperança de la continuïtat.

L'estiu del 52, amb permís del pare, Foix el va convidar a passar uns dies d'estiueig al Port de la Selva. "Hi ha vi, i noies, i rústecs esbarjos" li deia per temptar-lo a la primera carta d'aquest volum. Els estius al Port són l'assumpte principal d'un epistolari que és, sobretot, una festa lingüística. Com va afirmar Manent mateix en una esplèndida entrevista que li va fer amb motiu dels seus 80 anys (es pot llegir a l'apèndix), "en el domini de l'idioma Foix fa el que vol". I aquest domini, en el cas que ens ocupa, Foix l'usava com un mag per descriure (ja fos en vers o en prosa) la quotidianitat estival per tal que

Els estius en el Port de la Selva són l'assumpte principal d'un epistolari que és una festa lingüística

el Manent que s'estava al Mas de l'Aleixar s'animés a fer la maleta i visitar-lo durant uns dies. A les cartes de tant en tant, certament, s'hi colen referències per perfilar la crònica de la vida literària de l'època (un apunt

J.V. Foix al Port de la Selva en una imatge del 1973

FRANCISCO MERINO / FUNDACIÓ J.V. FOIX

sobre els Congressos de Poesia, el certamen literari de Cantonigròs, una meravellosa empenyada de Foix amb Joan Triadú, la gran època de *Serra d'Or*, però l'essencial és la genialitat experimental de Foix per transformar en matèria literària la seva mirada de la vila marinera transformada per la creixent arribada del turisme.

En una de les darreres cartes, de setembre del 73, Foix, en vers, s'auto-retrata passejant pel camp. "Aleshores tot sol, segons el meu costum / he enfilat rost amunt". No és la primera menció que Foix fa al seu isolament. "Visc, t'ho asseguro, en un altre planeta. Avui fa vint dies que no he rebut carta de ningú". Sembla com si aque-

lla esperança platònica d'afillar-se Manent s'hagués anat desfent alhora que Manent abdicava de la poesia per dedicar-se a un frenètic activisme del que aquí també en queda constància. "Entre articles, pròlegs, notes per a enciclopèdies, etc. m'ofeguen el temps". Manent, de fet, gairebé mai no tornaria al Port però, en canvi, havia decidit momificar el seu mestre perquè, alhora que preparava la de Carner, havia començat a recopilar materials per escriure la biografia de Foix. |

J.V. Foix / Albert Manent
Correspondència (1952-1985)

QUADERNS CREMA. EDICIÓ DE MARGARIDA TRIAS.
144 PÀGINES. 14 EUROS

Testimoni Una inquietud, una decisió valenta i un projecte d'ajuda ens acosten a l'Etiòpia més pobre

El valor d'un euro

ANTÒNIA JUSTÍCIA

Paco Moreno (Madrid, 1974) deu ser l'únic blanc que ha donat nom a uns lavabos a l'Àfrica. M'explico. A Addis Abeba, capital d'Etiòpia, al davant de l'edifici del Ministeri d'Agricultura, hi ha un bar l'amo del qual va voler homenatjar aquest madrileny posant el seu nom a la porta del lavabo d'homes. "T'he dedicat els serveis de cavallers per la feina que es-

Paco Moreno amb una de les nenes per les quals continua lluitant a Etiòpia

PLATAFORMA

tàs fent per nosaltres", li va dir l'amo a l'al·lucinat homenatjat, que des d'aleshores utilitza aquesta imatge com a perfil del seu Facebook. L'anècdota, a simple vista poc més que original, és tan sols una mostra de la profunda empremta que el fundador de l'ONG Amigos de Silva deixa allà on va, especialment a Etiòpia, país al qual li ha dedicat els últims deu anys de la seva vida. Un testimo-

ni d'altruisme i ajuda humanitària resumides a les pàgines de *Mi lugar en el mundo*, l'obra guanyadora del primer premi Feel Good convocat per Plataforma Editorial amb la col·laboració de La Caixa.

"Etiòpia ha aconseguit calmar la inquietud interna que no em deixava tranquil, l'ansietat de voler compartir la meua sort amb els altres. Allà he trobat la meua pau interior, la

tranquil·litat que necessitava," escriu aquest exadvocat de Madrid, *cum laude* en dret Financer i Tributari, que amb 29 anys i els seus primers i notoris èxits aconseguits decideix abandonar-ho tot per anar a ajudar a l'infern mateix de la Terra.

Així es coneix la regió etiop d'Afar, el lloc més calorós del planeta (assolir els 50 graus és un fet habitual) i probablement una de les zones més pobres del món. I amb un euro com a valor capital va muntar l'ONG que avui dia està ajudant centenars d'etiops de la regió amb programes de nutrició, salut i, un dels vessants més importants, la construcció de pous d'aigua. El motiu: les nenes. Cada nena afar de vuit o deu anys pot recórrer fins a 15 quilòmetres a 40 graus fins al punt d'aigua més proper, la qual cosa els impedeix d'anar a l'escola. "Aquesta injustícia va marcar el meu futur", conclou Moreno en un llibre que, malgrat el to dramàtic de determinades situacions, sempre troba el punt just per arrencar un somriure al lector. I si pot ser una donació, millor. |

Paco Moreno
Mi lugar en el mundo

PLATAFORMA EDITORIAL. 336 PÀGINES. 17 EUROS